

Ict3-VL-10

Povstání proti Habsburkům

Vysvětlivky: **u** - metodické pokyny pro učitele
 - ikona kamery - poučení video ukázky
ž - pokyny a úkoly pro žáky
Vv - náměty do vyučovacích hodin jiných předmětů

Vytvořila: Mgr. Gabriela Kovářová

3 13-20:38

Po smrti Rudolfa II. roste v Čechách nespokojenost s vládou Habsburků.

Čeští páni vyhodili z oken Pražského hradu radnice tři císařské úředníky. (r.1618)

DEFENESTRACE

= vyhození z okna

3 13-20:38

bitva na Bílé hoře(r.1620)

- české vojsko se střetlo s vojskem císaře **Ferdinanda II.** a prohrálo.

Tato prohra na 300 let výrazně ovlivnila osudy českého národa.

3 13-20:38

Důsledky prohry:

- poprava 27 českých "pánů" na Staroměstském náměstí, zabavení majetku
- je povoleno pouze katolické vyznání – ostatní (husité, členové Jednoty bratrské) musí odejít do zahraničí
- zabavený majetek je rozdělán cizím šlechticům a generálům

Život obyčejných lidí je velmi těžký - zákaz stěhování, zvýšení roboty, omezení náboženské svobody. Šlechta žije v přepychu.

3 13-20:38

Co je správně?

- DEFENESTRACE je:
  - a) lidové shromáždění
  - b) vyhození z okna
  - c) průvod městem
- Rozhodující bitva proběhla:
  - a) na Zelené hoře
  - b) na Moravském poli
  - c) na Bílé hoře
- Po prohrané bitvě musí odejít:
  - a) katolíci
  - b) Husité
  - c) Habsburkové
- Poprava 27 pánů se konala:
  - a) na Václavském náměstí
  - b) na Staroměstském náměstí
  - c) na Malostranském náměstí
- První veřejnou pitvu provedl:
  - a) Jan Mydlář
  - b) Kryštof Harant
  - c) Jan Jesenius
- Jan Mydlář byl:
  - a) kazatel
  - b) lékař
  - c) kat

3 13-20:38

1618 - 1648 Třicetiletá válka

Začala povstáním proti Habsburkům v různých částech říše.

Po 30-ti letech a mnoha bitvách si **Habsburkové udrželi vládu** ve své velké říši.

Následky války:

- úbytek obyvatelstva
- cizí vojáci loupili
- neměl kdo pracovat na polích - hlad a nemoci
- úpadek řemesel a obchodu

3 13-20:38

Život po válce

Šlechta

- žije v pohodlném zámku či paláci
- pořádá plesy, hony, hostiny
- zastává důležité úřady
- vlastní sýpky, rybníky, mlýny, pivovary

3 13-20:38

Život po válce

Poddaní

- těžká práce na poli
- vysoké poplatky
- bez souhlasu se nesmí stěhovat, ženit, prodávat výrobky
- povinnost vojenské služby
- časté pokuty, tělesné tresty, vězení → **selské bouře**

DRÁB = hlídač, dozorce nad poddanými

Vzpouza Chodů

3 13-20:38

Život po válce

Ve městě

- řemesla a obchod jsou po válce ochromena
- řemeslníci se sdružují do **cechů** (spolek řemeslníků stejných profesí) každý cech měl svůj znak:

platnéři

soukeníci

kožešníci

hřebenaři

- kupci neměli dost zboží k prodeji
- výrobky se prodávali na **JARMARCÍCH** = významný trh
- výroba plátna, krajky, výšivky, výrobky ze skla
- málo se dbalo na hygienu - vznik morových epidemií

3 13-20:38

Co je správně?

- Tricetiletá válka trvala:
  - 1415 - 1420 a)
  - 1618 - 1648 b)
  - 1620 - 1648 c)
- Kdo je to ŽOLDNĚR:
  - bojuje za peníze a)
  - žongluje na jarmarku b)
  - slouží na hradě c)
- ROBOTA je povinnost:
  - odvádět daně a)
  - chodit do školy b)
  - pracovat na panském c)
- DRÁB je člověk, který...
  - pracuje v dolech a)
  - hlídá poddané b)
  - kácí stromy c)
- Chodové měli za úkol:
  - střežit hranice a)
  - chovat psy b)
  - bavit panstvo c)
- CECH je:
  - hudební nástroj a)
  - sdružení řemeslníků b)
  - husitská zbraň c)

3 13-20:38

GRATULUJI Ti k úspěšnému zvládnutí učiva

o **POVSTÁNÍ PROTI HABSBUKŮM**

POSTUPUJES do dalších tajů naší historie 😊

3 13-20:38

Zdroje obrázků a informací:

Pražská defenestrace (obr. 1.1)
http://cs.wikipedia.org/wiki/Pra%C5%BES%C3%A1_1_defenestrace (26.3.2012)

Ferdinand II. Habsburský (č. 2)
 Čapka, Fr. Klíma, B. Příloha k učebnicím vlastivědy obrazy z českých dějin pro 4. a 5. ročník, Pardubice: Alter, 1996

Poprava 27 pánů – Staroměstské náměstí (č. 3)
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Hinnichtung_auf_dem_Altst%C3%A4dter_Ring.JPG (26.3.2012)

Staroměstské náměstí – bílé kříže (č. 4)
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Views_of_Prague_from_Church_of_Our_Lady_in_front_of_%C3%80n_tower27.jpg (26.3.2012)

Valdštejnský palác - Interiér (č. 5)
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Valdstejnsky_Palace_hall.jpg (26.3.2012)

Robota (č. 6), Dráb (č. 7)
 Harma, J. a kol. Vlastivěda-obrazy ze starších českých dějin, Pardubice, ALTER, 1996

Video ČT:
<http://www.ceskatelevize.cz/porady/10177109865-dejiny-udatneho-ceskeho-naroda/ziliv/> (26.3.2012)

Znaky cechů
 Kubiš, N. Kufěřka, M. České země v době renesance, Praha: ALBATROS, 1999

3 13-20:38